

vagy „negyed telkes”, stb. megjelölést adták meg, ami alapján következtetni lehet, hogy mekkora földterületen gazdálkodott a nevezett személy. A háztulajdonosok listáját az illetékes adóhivatal állította össze.

– a parcellák területének összesített adatait egy külön e célra felfektetett, ún. számítási adatlista tartalmazza („*Berechnungs-Protocoll*”).

– esetenként határleírás („*Gränzbeschreibung*”) is található a kataszteri iratok között. Ez az irat a – szomszédos települések önkormányzati képviselőinek (bíró, esküdt), jegyző-notariusának és esetenként egy uradalmi tisztségviselőnek aláírásával jóváhagyott – közös határjelzések helyét írja le.

– a kataszteri iratokhoz tartozik a településhez tartozó földterületek összesített kimutatása is (*Ausweis über Benutzung des Bodens für ...*). Ebben felsorolják a település teljes földterületének nagyságát, továbbá megadják, hogy abból a szántó-, legelő-, kert-, szőlő-, rét- és erdőterület, a nem művelt földterületek (utak, közterek, folyók, építési- és udvar területek) mekkora felületet képeznek.

Tapasztalatom szerint ezek térképek és adatok az egyes települések helyismereti adatainak gyűjtésében, vagy azok kiegészítésében, egyértelmű azonosításában igen jól hasznosíthatók. A külterületi térképek alapján például információkat kaphatunk a mára már talán elfeledett nevű, vagy e térképek nélkül topográfiailag ma már pontosan nem azonosítható dűlőkről. Elsősorban a háztulajdonosok felsorolásánál, de másutt is, érdemes figyelemmel kísérni az esetenként az iratanyagokban található megjegyzéseket, házzámozásokat, miután ezek fontos információkat is tartalmazhatnak. (Például így módon sikerült egyértelműen azonosítanom a szentmiklósi iskola, vámórház, mészárosház, postaállomás, orvoslakás és a szerdahelyi községi kovácsműhely helyét és házzámát. Ugyancsak ennek a kataszteri felmérésnek alapján sikerült a szentmiklósi szőlőhegyek birtokosainak listáját és birtokterületük nagyságát összeállítani.) A helység beépülésének változásait kutató történészek szintén jól hasznosíthatják ezeket a térképeket.

A térképszelvények és a hozzátartozó iratanyagok adatai alapján – számítógépes eljárással – többek között szerkeszthető olyan aktualizált térkép, amelyen például a házzámozás is megjeleníthető. Ugyanakkor ehhez a térképhez csatolható a háztulajdonosok házzám szerinti felsorolása és így a mai leszármazottak elődeik belterületi ingatlanának, házának helyét, nagyságát, településen belüli elhelyezkedését megismerhetik vagy pontosíthatják.

Egy lehetséges kivitelezési példaként mellékelten bemutatom a ma már Fertőszentmiklóshoz tartozó Szerdahely község 1856. évi belterületi térképrészletét. A település egyes – általam meghatározónak ítélt – épületeinek kiemelését, valamint a házzámokat számítógépes eljárással vittem fel a szelvényre.

2008. LXII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM / Műhely / Szabó Levente*: A Soproni Sakk-kör története

409 Szabó Levente^{*(244)}: A Soproni Sakk-kör története

„Egész arabs kávéház! 4 tábla is. Sokan fiatalok, késő délutánig. Senki sem tagadhatja, hogy érdekes szórakozás a sakk. De nem nyárára való időtöltés. Főleg pedig nem való a város közepében elterülő sétahelyre. Mit szól hozzá az idegen, aki a vasútról jön. Azért hát csak hátrább – a sakkablákkal!”²⁴⁵⁽²⁴⁵⁾

Ez a kis írás tisztelgés az elődök tevékenysége előtt, akik munkájukkal hozzájárultak ahhoz, hogy elmondhassuk: Sopronban pezsgő sakkélet volt, jelenleg is az jellemzi a várost, és remélhetőleg a

jövőben is az lesz.

2008. LXII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM / Műhely / Szabó Levente*: A Soproni Sakk-kör története / A Soproni Sakk-kör megalakulásának története

A Soproni Sakk-kör megalakulásának története

Mielőtt a sakk-kör történetével foglalkoznék, röviden néhány szót szeretnék szólni a Sopron városi sport kezdeteiről, ahogy benyomásként az a helyi újságokból kitűnt. Az első sporttal kapcsolatos közlések a *Soproni Újság* „Hírek” rovatában jelentek meg. Ezek az itt állomásozó katonaság miatt az elsősorban a lósporttal foglalkoztak. Később – ebben a sorrendben – a kerékpársport, tornasport, korcsolya, tenisz és labdarúgás jelent meg a lapok hasábjain. A „Sport” rovat csak a századfordulón különült el. Ennek kialakulását követően a sporthírek a „Hírek”, vagy a „Sport” rovatban láttak napvilágot, de a labdarúgó események csak a „Sport” rovatban jelentek meg.²⁴⁶⁽²⁴⁶⁾ Ismert, hogy Sopronban 1904-ben Sopronban egy Általános Sportegyesületet szerettek volna létrehozni, ami miatt az akkor működő összes sportegyesületet összehívták. A tervből nem lett semmi. Az akkor nyilvántartott és működő klubok az alábbiak voltak: korcsolyázó, torna, két kerékpáros egyesület, vívó, turista és labdarúgó klub.²⁴⁷⁽²⁴⁷⁾ A *Soproni Napló* 1914. július 15-i mellékletében ismét foglalkozott Sopron sportjával, megállapítva: nagyobb összefogás és támogatás szükséges a sport megfelelő műveléséhez. Ez a probléma visszatérő téma a soproni napilapokban. A korábbi kezdeményezés után 1923-ban szintén központi egyesületet kívántak létrehozni „Soproni Sportkedvelők Köre” néven, de ez sem sikerült.²⁴⁸⁽²⁴⁸⁾ Ez a szervezett sportélet jelentette a sakk-kör egyfajta keretét.

Magyarországon a 19. század második felében kezdett egyre inkább elterjedni a sakkjáték. A sakkozás kezdetben a városokban a kávéházakban, kaszinókban, míg a falvakban az olvasókörök és házi összejövetelek keretei között honosodott meg, terjedt el.²⁴⁹⁽²⁴⁹⁾ 410 Az 1860-as években különböző helyi központok alakultak, melyek nem csak a sakkjáték kedvelőit vonzották, hanem jelentős propagandát fejtettek ki a játék terjesztése érdekében is.²⁵⁰⁽²⁵⁰⁾ Ilyen sakk-központok a 20. század első éveiben, jelesül 1906 és 1914 között, Győrben, Budapesten, Kecskeméten, Debrecenben, Székesfehérváron, Szegeden, Komáromban alakultak ki.²⁵¹⁽²⁵¹⁾ Sopron e téren jelentősen elmaradt, a városi sakk-körök jelentős része korábban alakult meg. Így Székesfehérvárott 1899-ben, Győrben 1902-ben, Gyulán 1911-ben, Békéscsabán 1912-ben, Körmenden 1921-ben, Zalaegerszegen 1922-ben, Mosonmagyaróvárott 1923-ban alakultak sakk-körök.²⁵²⁽²⁵²⁾ Véleményem szerint az időbeni késés oka Sopron akkori, erőteljesen konzervatív jellege volt.

A Soproni Kaszinóban minden bizonnyal ismerték a sakkjátékot mint szórakozást, ezt bizonyítja az is, hogy az első sakk-kör versenyhelyisége a kaszinóban volt. A Magyar Sakkszövetség 1911. január 15-én alakult meg, alakuló ülésen soproni sakkozó nem vett részt.²⁵³⁽²⁵³⁾ A *Soproni Napló* pedig már az 1908. évben cikket jelentetett meg e sportról „A sakkról” címmel: „Köztudomású, hogy a sakk a játékok legnemesebbike. Városunkban, de vidéken is sokan hódolnak e nemes játéknak, azért azt tartjuk, hogy csak kedves szolgálatot teszünk a közönség tekintélyes részének, ha lapunk vasárnapi számában állandó helyet nyitunk a sakk számára.”²⁵⁴⁽²⁵⁴⁾ Ezt a sakkrovatot Bella Lajos állami főreáliskolai tanár vezette, de sajnos a rovat csak öt alkalommal jelent meg, utána megszűnt.²⁵⁵⁽²⁵⁵⁾

Nyugodtan kijelenthető: Sopronban ebben az időben szervezett sakkéletről még nem beszélhetünk. E sport a városban, mint akkoriban minden újdonság, elsősorban a diákság körében terjedt el. A sakkozás egyik központja abban az időben (1911) a Laehne-féle nevelőintézet volt, amely 1918-ig működött. Az intézmény évről évre megrendezte bajnokságát és rendszeres sakkélet folyt falai között.²⁵⁶⁽²⁵⁶⁾ Bár a

soproni újságok ezen versenyek eredményeit nem közölték, a *Magyar Sakkújság*ban két év versenyeredménye megtalálható. Az 1913–1914. évről a fenti újságban Sopronból nincs több sakkhír, nincs több fellelhető adat. A jelzett versenyek végeredménye a következő:

Az 1911 évben²⁵⁷⁽²⁵⁷⁾

1. Fitz Jenő	15 pont.
2. Tihamér Gida	13 pont.
3. Zatézoló Ivo	11 pont.
4. Körfy József	10 pont.

Az 1912 évben²⁵⁸⁽²⁵⁸⁾

1. Fitz Jenő	20 ~ pont.
2. Kovács Zoltán	18 ~ pont.
3. Intze József	18 pont.
4. Premron Vladimír	16 ~ pont.

A *Magyar Sakkújság* olvasói rovatában először 1912. február 10-én jelent meg Soproni sakkozóval kapcsolatos üzenet Cz. E., Laehne Gimnázium részére. Bizton állítható: ⁴¹¹Sopronban a sakkjáték az ország többi városához képest igen későn nyert polgárjogot, a sakkélet kialakulása és fellendülése hosszú, fáradságos munka eredménye volt. Hosszú idő telt el a századfordulón irt újságírói idézettől a Laehne-féle gimnáziumi versenyekig.

A következő évtizedet már más tendencia jellemezte. Dr. Winkler Elemér főreáliskolai tanár előkészítő munkája alapján a városban az 1920-as évek elején már pezsgő sakkélet folyt. Winkler Elemér Székesfehérváron Exner Győző tanítványa volt, itt kapott kedvet és támogatást a sakkjátékhoz.²⁵⁹⁽²⁵⁹⁾ Midőn a Magyar Sakkszövetség másodszor és véglegesen 1921. november 6-án Budapesten megalakult,²⁶⁰⁽²⁶⁰⁾ ez a vidéki városoknak is igen nagy lökést adott. Mindenütt fellendült a sakk iránti érdeklődés, Sopronban is előtérbe került a városi sakk-kör megalakításának szükségessége.

A soproni újságok a sakkal igen mostohán bántak, városon belüli hírek, eredmények ritkán jelentek meg bennük, és az országos híreket is csak késve adták le, valójában e tudósítások rapszodikusak voltak. A *Sopronvármegye* 1924 júliusában adott először hírt a városi sakk-kör megalakulásáról és kísérte a megalakulásig figyelemmel a sakkozók tevékenységét. „Sakk-kör alakul Sopronban” című írásában: „A sakkolimpiászon nagyszerű eredményeket érő magyar sakkbajnokok az emberek széles rétegének figyelmét a sakk felé, a kedvelt, nagy szellemi tartalommal rendelkező játék felé fordították. Sopronban néhány kitűnő, országos viszonylatban is jó játékos van. Amint most értesültünk, mozgalom indult meg, hogy egy életre való sakk-kör megalakításával összegyűjtsék a soproni sakkozókat.”²⁶¹⁽²⁶¹⁾

Augusztus elején Winkler Elemér felhívást adott ki az újságban: Chalupetzky Ferenc Sopronba jövelele miatt az érdeklődők jelentkezését kérte a „Chalupetzky Ferenc sakkmeister Sopronba jön” című cikkben: „Chalupetzky Ferenc sakkmeister úr a verseny előtt általános tájékoztatást fog adni mindarról, ami egy sakk-egylet megalakításához feltétlen szükséges, alapszabályokat hoz magával és azt hiszem, az Ő nagy sakkműltján alapuló tanácsai az alakulóban lévő, de eddig még soha meg nem született „Soproni Sakkegyletnek” nagyon hasznosak és értékesek lesznek.”²⁶²⁽²⁶²⁾ Augusztus végén az alábbi tagsággal szervezőbizottság alakul a sakkmeister fogadására: Dr. Winkler Elemér tanár, Tombor Gyula nyugalmazott főjegyző, Csath István idegenforgalmi tisztviselő, Schulz Ferenc erdőmérnökhallgató.²⁶³⁽²⁶³⁾ 1924. szeptember 14-én a soproni sakkozók meghívására a Győri Sakk-kör főtitkára, Chalupetzky Ferenc előadást és szimultánt tartott a városban (+23-1=4) eredménnyel: Schneider Ernő nyert, míg Csath István, Fuchs Rezső, Jurovics Hugó és Molnár József döntetlent értek el.²⁶⁴⁽²⁶⁴⁾ A szimultánon a sakkmeister ellenfelei – akik feltehetően az akkori soproni sakkozók legjobbjainak sorából kerültek ki – a következők voltak: Fuchs Rezső, Preisz Roland, Preisz Guidó, Molnár József, Molnár Zoltán, Gabnai Lajos, Fograscher János, Egresits János, Schneider Alfréd, Schneider Ernő, Kovács Kálmán, Kreuzer Jenő, Schranz Mihály, Marusák István, Nikolics Milivoj,

Csath István, Winkler Elemér, Schmied Gyula, [412](#)Jurovics Hugó, Tóth Jenő, Rupprecht Kálmán, Szüsz Károly, Barta Miksa, Barta Ferenc, Scwabbauer Ottó, Schwabbauer Alfréd, Gesellmann István, Tombor Gyula. [265\(265\)](#)

A szimultán során és az azt követő előadáson Chalupetzky Ferenc egy soproni sakk-kör megalakulásának szükségessége mellett agitált. E napon elvben kimondták a Soproni Sakk-kör megalakulását, és megalakították a sakk-kört előkészítő bizottságot, amelynek elnöke Nikolics Milivoj lett, tagjai pedig dr. Winkler Elemér, Jurovics Hugó, Csath István voltak. [266\(266\)](#)

A tényleges alakuló közgyűlésre 1924. szeptember 28-án került sor. [267\(267\)](#) Az első vezetőség tagjai a következő személyek voltak: [268\(268\)](#)

Elnök: Dr. Király Jenő kormányfőtanácsos, kórházi igazgató főorvos
Alelnök: Nikolics Milivoj gyógyszerész
Főtktár: Dr. Winkler Elemér tanár
Titkár: Csath István tisztviselő
Pénztáros: Kovács Kálmán könyvelő
Ügyész: Dr. Márkus Ferenc ügyvéd

A Soproni Sakk-kör megalakulásakor a kör taglétszámára vonatkozóan nincs pontos adat. Egyes források szerint 50–60 taggal alakult meg, [269\(269\)](#) más források az alakuló taglétszámot 80 főben adják meg. [270\(270\)](#) A sakk-kör taglétszáma ugrásszerűen emelkedett; két év alatt 200 fős létszámgyarapodást regisztráltak. [271\(271\)](#) A Soproni Sakk-kör megalakulásakor a Soproni Kaszinó cári szobájában működött, amely 1924. november 2-án nyílt meg. [272\(272\)](#)

A Soproni Sakk-kör megalakulása után rögtön anyagi gondokkal küzdött, többször kérte a város polgárait, hogy segítsenek. „A kör azzal a kéréssel fordul a város polgáraihoz, hogy belépésükkel, közreműködésükkel, járuljanak hozzá a Soproni Sakk-kör felvirágzásához.” [273\(273\)](#) A Soproni Sakk-kör megalakulása után 1924. december 28-án újra megjelent a *Soproni Naplóban* a sakkrovat, de az csak kétszer jelent meg, majd megszűnt.

1924. október 16-án Maróczy Géza is meglátogatta a frissen megalakult Soproni Sakk-kört, ahol szimultánt is adott (+36=2 eredménnyel). A nagymester ellen Marusák István mérnök és Bartha Ferenc diák ért el döntetlent. A szimultán lefolyását részletesen ismertette és a résztvevők teljes névsorát is közölte a *Sopronvármegye*. [274\(274\)](#)

A Sakk-kör megalakulása után az év végén megrendezték az első soproni sakkturnát is, melynek 1925-ben lett vége. A verseny létrehozásának méltatását és [413](#) résztvevőinek névsorát a *Sopronvármegye* részletesen közölte. A cikkből egy részletet idézek, annak bizonyítására, hogy voltak, akik felismerték a sakkjáték értékeit. „Az első soproni sakkversenyre sokkal nagyobb számban jelentkezték, mint azt vártuk és így városunk jelenleg egy nagyszabású sakkturna színhelye. A kör vezetőségét tehát elismerés és dicséret illeti, mert a sakk-kör létrehozásánál és a verseny fátárságát és időt nem kímélő megrendezésénél felismerte azt, hogy a legintelligensebb játéknak, a sakknak intenzívebb kultiválása társadalmi szükségletet képez. B.” [275\(275\)](#)

A Soproni Sakk-kör megalakulása nagy lendületet adott a város sakkéletének. Sopron a térségében

fekvő városokkal is felvette a kapcsolatot és megkezdődtek a városok közötti versenyek, ahol a vidéki egyesületek összemérték erejüket. Így komoly versenyek alakultak ki Szombathely, Körmend, Nagykanizsa és Győr egyesületeivel. A soproni sakkozók erejét bizonyítja, hogy Gyórt kivéve az összes többi sakk-kör ellen nyertek, ami késői megalakulásukat tekintve komoly sikernek számított. [276\(276\)](#)
Néhány városok közötti verseny és azok eredménye: [277\(277\)](#)

1924. december 14.	Győr – Sopron	7 : 2
	Győr – Sopron	6 " : 1 "
1925. július 05.	Győr – Sopron	12 : 10
1925. január 13.	Szombathely – Sopron	15 : 9
1925. március 24.	Sopron – Szombathely	16 : 10
1925. július 05.	Győr – Sopron	12 : 10
1926. március 03.	Győr – Sopron	12 : 8
1926. május 08.	Győr – Sopron	13 " : 8 "
1926. június 08.	Sopron – Győr	6 : 11
1926. szeptember	Sopron – Körmend	7 " : 3 "
1928. február	Sopron – Szombathely	5 : 8
1928. április 15.	Sopron – Szombathely	5 : 5
1932. június	Győr – Sopron	13 " : 2 "
1932. augusztus 15	Győr – Sopron	8 : 3

1932. november 6-án a Soproni Sakk-kör az osztrák bajnokcsapattal, a bécsi Schachverein Hietzing sakkegyesülettel játszott és 11 " : 4 " arányban kikapott. A soproni csapatból Grossmann, Hacker, Bleyer, Dobránszky nyert, míg döntetlent játszott Grünfeld, akinek az ellenfele Grünfeld német nagymester volt. A verseny érdekességét jelentette, hogy az osztrák csapatban játszott a hírneves bécsi sakkozó, Frau Reichner. [278\(278\)](#)

A Körmendi Sakk-kör jubileumi sakkversenye a Dunántúl bajnoki küzdelme volt 1926-ban, melynek végeredménye a következő volt. Ez volt Grünfeld Ernő első komoly sikere. [279\(279\)](#)

4141.–2. Chlaupetzky Ferenc (Győr) és Grünfeld Ernő (Sopron)

3. Marusák István (Sopron)

A Soproni Sakk-kör házi bajnokai a következők voltak a fellelhető adatok alapján: [280\(280\)](#)

Csath István 1925, 1928, 1929, 1930

Vitéz Vasváry Húgó 1926, 1935, 1943

Breuer Ernő	1941, 1942
Grünfeld Ernő	1927, 1933
Schwabbauer Erik	1936, 1940

Mind a városban, mind a város középiskoláiban pezsgő sakkélet élet indult meg. Ez a kezdeti lendület Sopronban is létrehozott egy elit versenyzőgárdát, így Csath István, vitéz Vasváry Hugó, Marusák István és Kaprinay személyében kitűnő amatőr játékosok fejlődtek ki. Az ekkor kezdődött ifjúsági versenyek során tűnt fel Grünfeld Ernő, aki később az első soproni mester lett. Sajnos Sopronnak mestererejű játékosa azóta sem volt.²⁸¹⁽²⁸¹⁾

Sopronban az 1924. évtől kezdődtek meg a középiskolai bajnokságok a Széchenyi Reálgimnáziumban. Az 1925. évben a soproni középiskolás csapat 4 : 3 arányban győzött a győri középiskolás csapat ellen.²⁸²⁽²⁸²⁾ Dr. Winkler Elemér tanár halálát követően, az ő emlékére, 1929-től kezdődően több mint tíz éven át középiskolai csapatversenyt rendeztek öt középiskola között. Az iskolai versenyek meghatározó intézményei a következők voltak: a Széchenyi Reálgimnázium, az Evangélikus Líceum, az Evangélikus Tanítóképző, az Állami Felsőkereskedelmi és a Bencés Gimnázium.²⁸³⁽²⁸³⁾

A sakkozás terén bekövetkező nagy fellendülés a kezdeti jó eredmények után visszaesett, a lendület megtört, a problémák sokasodtak. A sakk-kör létszáma is csökkenni kezdett. Komoly veszteség érte a sakk-kört, amikor létrehozásának „szülőatyja”, Winkler Elemér tanár 1928 decemberében tragikus körülmények között, vérmérgezésben elhunyt, Dr. Király Jenő pedig hivatali elfoglaltságára hivatkozva lemondott a sakk-kör vezetéséről.²⁸⁴⁽²⁸⁴⁾ A sakk-kör fellendülése akkor kezdődött újra, amikor Kövessy Antal főiskolai, majd később egyetemi tanár vette át a vezetést. 1933. január 1-én a sakk-kör új állandó helyiséget kapott az Iparosok Székházában,²⁸⁵⁽²⁸⁵⁾ amely a sakkélet és a létszám új fellendüléséhez vezetett. Ebben az időben az elnökség a következő tagokból állt:²⁸⁶⁽²⁸⁶⁾

Elnök:	Kövessy Antal
Alelnök:	Molnár Zoltán
Főtitkár:	Dr. Batta József

Grünfeld Ernő 1932-ben szerezte meg a mesteri címet.²⁸⁷⁽²⁸⁷⁾ Még ebben az évben megnyerte a Magyar Munkás Sakk-kör februári versenyét.²⁸⁸⁽²⁸⁸⁾ A *Sopronvármegye* című lap 415 1932-ben sakkrovatot indított, de az sajnos csak kétszer jelent meg.²⁸⁹⁽²⁸⁹⁾ E sakkrovatot Grünfeld Ernő mint okl. sakkmester jegyezte. Grünfeld Ernő később Gereben Ernő néven ismert nemzetközi mester lett.²⁹⁰⁽²⁹⁰⁾

1933 évben Dunántúlon négy csapat megalakította a Magyar Sakkszövetség dunántúli kerületét. Sopron levélben jelezte, hogy csatlakozik a dunántúli kerülethez, azonban ez később nem történt meg.²⁹¹⁽²⁹¹⁾

A sakk-kör megalakulásának 10. évfordulóját ünnepélyes külsőségek között jubiláris sakkverseny rendezésével ünnepelte a tagság. A verseny szervezését már két évvel korábban elkezdték. A versenyről részletes tornakönyv készült. Ezen a versenyen indult és lett hatodik az ifjú Szabó László, a későbbi nemzetközi nagymester. A versenyt – amely a Lőver szállóban zajlott le 1934. szeptember 3–14. között – Spielmann nyerte meg, Szabó László a 6. helyen végzett.²⁹²⁽²⁹²⁾

A sakk-kör megalakulásának kerek évfordulóját még egyszer, az 1944. évben ünnepelte meg. Ekkor július 3–11. között kisebb meghívásos verseny megrendezésére került sor, melyen a dunántúli

sakk-körök éljáterkosai vettek részt. E versenynek nem volt országos, vagy nemzetközi visszhangja, mint az 1934-ben rendezett versenynek.²⁹³⁽²⁹³⁾ A verseny végeredménye a következő volt:

1. Szijjártó Szabó Benjámin (Győr)

2. Hornyák János (Tatabánya)

3. Balázs András (Sopron)

1943-ben a Soproni Sakk-kör új vezetőséget kapott, ekkor köszönték meg Kövesi Antal több mint húsz éves vezetői munkáját. Az új vezetőség az alábbi volt:²⁹⁴⁽²⁹⁴⁾

Elnök: dr. Czápos Ferenc

Alelnök: Molnár Zoltán

Főtitkár: Dr. Sütő János

A háború befejezése után nehezen szerveződött újjá Sopronban a sakkélet, és az akkori problémák miatt a városi sakk-kör megalakulásának évfordulóit nem tartották meg, később pedig feledésbe merült a megalakulás időpontja és története. Az a Soproni Sakk-kör, mely több mint nyolcvan éve alakult, a jelenlegi soproni sakkélet elődje. A megalakulás és az utána következő fellendülés a város sakkéletében biztosította, hogy Sopron sakkélete a háború befejezése után is folytathatta elődei megkezdett munkáját és már az 1950-es évek elejére sikerült megfelelő sakkéletet kialakítani a városban. Sajnálatos azonban, hogy a megalakulás nevezetesebb időpontjait napjainkig sem ünneplik meg hagyományos mesterversennyel, amelynek az alapító emlékére akár a „Dr. Winkler Elemér emlékverseny” nevet is lehetne adni.

2008. LXII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM / Műhely / Reischl Ferenc –Becher Nándor: Vasfüggöny az Alpok lábánál²⁹⁵

416 Reischl Ferenc –Becher Nándor: Vasfüggöny az Alpok lábánál²⁹⁵⁽²⁹⁵⁾

A „vasfüggöny” kifejezés Winston Churchill volt brit miniszterelnöktől származik. Az Egyesült Államokbeli Fultonban, a Westminster Főiskolán elmondott beszédében jelentette ki, hogy vasfüggöny húzódik keresztül Európán. A vasfüggöny kiépítését a Szovjetunió vezette szocialista tömb kormányai az alábbiakkal igyekeztek megindokolni:

- a hidegháborúval,
- egy esetleges imperialista behatolás védelmével,
- a külső- és belső ügynöki mozgás megakadályozásával,
- a nyugatra szökés lehetetlenné tételével. (Tulajdonképpen ez volt az elsődleges cél.)

2008. LXII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM / Műhely / Reischl Ferenc –Becher Nándor: Vasfüggöny az Alpok lábánál²⁹⁵ / A magyarországi vasfüggöny rövid története